Suuri valiokunta 7.11.2018

Pyyntönne kirjallisesta lausunnosta

Asia:

- **U 45/2018 vp rahoituskehysasetus ja omat varat**
- **E 29/2018 vp rahoituskehysneuvottelukysymysten kokonaisuudesta**
- **U 78/2018 vp koheesiopolitiikan uudistamisesta**
- **U 74/2018 vp Verkkojen Eurooppa -väline**
- **U 70/2018 vp "Horisontti Eurooppa", ITRE ja Avaruusohjelmat**
- **U 69/2018 vp Digitaalinen Eurooppa -ohjelman perustamisesta**

Turun ja Varsinais-Suomen Eurooppa-toimisto kiittää mahdollisuudesta lausua suurelle valiokunnalle valtioneuvoston E- ja U-kirjelmistä liittyen Euroopan unionin monivuotisiin rahoituskehyksiin vuosille 2021–2027. Turun ja Varsinais-Suomen Eurooppa-toimisto edustaa Turun kaupunkia, Varsinais-Suomen liittoa sekä Turun yliopistoa Brysselissä. Tässä lausunnossa keskitytään kommentoimaan toimiston edustamien toimijoiden kannalta keskeisimpiä rahoituskehyksiin liittyviä esityksiä ja valtioneuvoston kantana esitettyjä kokonaisuuksia eri rahastoista ja hallinnosta.

Yhteenveto

Kokonaisuudessaan valtioneuvoston kannat ovat alueen kannalta hyväksyttävissä. Liian tiukka pitäytyminen kohtuullisen maksuosuuden vaatimuksessa ei kuitenkaan edesauta Suomen tavoitetta kasvattaa kokonaissaantoa. Turun ja Varsinais-Suomen kannalta koheesiopolitiikka on alueen pienestä saannosta huolimatta keskeinen rahoitusväline kestävän kasvun, työllisyyden ja osaamisen edistämiseksi. Alueen näkökulmasta olisi tärkeää, että rahoitus kohdentuisi nykyistä tasaisemmin kansallisesti.

Turun ja Varsinais-Suomen kannalta on tärkeää panostaa tutkimukseen ja innovointiin (Horisontti Eurooppa), nuorison liikkuvuuteen (Erasmus+), digitalisaatioon (Digitaalinen Eurooppa) sekä kestävään ja ympäristöystävälliseen liikenneinfrastruktuuriin (Verkkojen Eurooppa). Näiden ohjelmien eurooppalainen lisäarvo on selkeä ja niihin tulisi osoittaa tarvittavat resurssit.

U 45/2018 vp rahoituskehysasetus ja omat varat

Kokonaisuutena komission esitys unionin tuleviin rahoituskehyksiin liittyen on alueen kannalta kannatettava. Komissio on ehdottanut kokonaistasoksi 1 161 miljardia euroa, mikä vastaa 1,14% EU27:n BKTL:sta (nykyisellä rahoituskaudella 1 148 miljardia euroa ja 1,06% BKTL:sta).

Valtioneuvoston laskelmien mukaan ehdotuksen kokonaisvaikutus olisi Suomelle 1,6 miljardia euroa negatiivinen**. Erityisesti yhteisen maatalouspolitiikan ja maaseudun kehittämisrahoituksen osalta Suomen saanto vähenisi 1,2 miljardia euroa, mikä on myös Varsinais-Suomen kannalta epäsuotuisa kehityssuunta.** Toisaalta 100 miljoonan euron lisäys Suomen koheesiopolitiikkasaantoon on alueen kannalta tervetullut.

Valtioneuvoston kantana on, että Suomen maksuosuuden tulee olla kohtuullinen ja oikeudenmukainen ja että kokonaistason tulisi asettua lähelle nykyistä BKTL-tasoa. **Alueen kannalta positiivista kannassa on se, ettei Suomi enää tiukasti kannata 1,0% -tavoitetta. Pienemmän kokonaisrahoituskehyksen vaatimus ei kuitenkaan edesauta Suomen tavoitteita kasvattaa kokonaissaantoa** esimerkiksi Horisontti Eurooppa - tai Verkkojen Eurooppa -välineestä. Kilpailu näiden välineiden rahoituksesta tulee varmasti kasvamaan seuraavalla rahoituskaudella.

Turun ja Varsinais-Suomen Eurooppa-toimisto yhtyy valtioneuvoston kantaan siinä, että komission esitys talousarvion uudistamisesta ja ajankohtaisiin tarpeisiin vastaamisesta on oikeansuuntainen. **Alue kannattaa voimakkaasti lisäpanostuksia tutkimukseen ja innovointiin (Horisontti Eurooppa -ohjelma), nuorison liikkuvuuteen (Erasmus+ -ohjelma) sekä digitalisaatioon (Digitaalinen Eurooppa -ohjelma). Alueen kannalta olisi myös toivottavaa, että Verkkojen Eurooppa -ohjelman liikenneosioon panostettaisiin komission ehdotusta enemmän.** Nämä rahoitusvälineet mahdollistavat tietotalouden kehittymisen ja tätä kautta kestävän taloudellisen kasvun.

Varsinais-Suomessa on satsattu paljon kansainvälisten ilmastotavoitteiden saavuttamiseen. Turku tähtää hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä, ja moni alueen kaupunki on ns. Hinku-kunta. Komission ehdotus suunnata **25% kaikesta EU-ohjelmarahoituksesta ilmastonmuutoksen torjuntaan on alueen kannalta kannatettavaa**.

U 78/2018 vp koheesiopolitiikan uudistamisesta

Yleistä

Valtioneuvoston esittämät kannanotot tukevat pääpiirteissään alueen näkemyksiä uudesta ohjelmakaudesta.

Koheesiorahastojen kautta Suomeen tulevan rahoituksen määrä on komission ehdotuksen mukaan noin 100 miljoonaa euroa enemmän kuin kuluvalla ohjelmakaudella. **Rahoitussaannon pieni kasvu ja uusien varojenjakokriteerien kautta tapahtuva kansallisten ohjelmien rahoituksen tasaisempi kohdentuminen koko Suomeen nähdään Varsinais-Suomessa ja laajemmin Etelä- ja Länsi-Suomessa oikeansuuntaisena kehityksenä.**

Kuluvalla ohjelmakaudella rahoitus on Etelä-Suomessa ollut täysin riittämätön. Kansallisen TKI-rahoituksen merkittävä pieneneminen yhdessä rakennerahastovarojen

pienuuden kanssa (€/as) ei ole Varsinais-Suomessa mahdollistanut alueen kehittämisen kannalta keskeisten uusien avausten ja kehittämiskohteiden tukemista. Alueen kyky nopeasti vastata rakennemuutosten (niin negatiivisten kuin positiivisten) mukanaan tuomiin äkillisiin haasteisiin on nykyisellä kaudella ollut varsin rajallista. Huolimatta niukoista resursseista Etelä- ja Länsi-Suomen rahoituksen tulosindikaattoritavoitteet ovat täyttyneet yli ennakoidun ja toteumaosuus ylittää koko ohjelmalle määritellyn kehysosion suhteessa saatuun rahoitusosuuteen lähes jokaisessa erityistavoitteessa. **Panostuksen vahvempi kohdentaminen Etelä- ja Länsi-Suomeen on näin ollen perusteltua.**

Eri rahastoja koskevat huomiot

Euroopan aluekehitysrahasto, EAKR

Komission esityksessä on vahvasti tuotu esille **kestävä kaupunkikehittäminen** osana EAKR:n kautta rahoitettua toimintaa ja ehdotettu vähintään 6%:n osuuden kohdentamista tähän tarkoitukseen. Tämä on hyvä kehityssuunta, vaikka on huomioitava, että Suomessa kaupunkien kehittämiseen on jo nykyisellään allokoitu merkittävästi enemmän varoja. **Korvamerkittyä suuremman osuuden osoittaminen kestävään kaupunkikehittämiseen on jatkossakin toivottavaa**. Kestävän kaupunkikehittämisen ja muun EAKR:n kautta rahoitetun toiminnan tulisi kuitenkin olla mahdollisimman vahvasti yhteensovitettua päällekkäisyyksien välttämiseksi ja oltava hallinnoinniltaan ketterää.

Valtioneuvoston tavoin alue kannattaa eurooppalaista kaupunkialoitetta, sillä se tarjoaa konkreettisen työkalun kaupungeille. Myös yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen tukeminen monien eri rahastojen kautta on esityksenä kannatettava.

Tällä rahoituskaudella 6Aika-strategian toteutuksesta saadut hyvät kokemukset ansaitsisivat jatkon myös ensi rahoituskaudella. ITI-rahoitus kannattaa jatkossakin suunnata keskuskaupungeille. Mikäli uusia toimijoita tulee mukaan toteuttamaan 6Aika-strategiaa jatkossa, tulee korvamerkittyä osuutta kasvattaa lähemmäs 10%:iin. Ketterä hallintomalli ja ITI-ohjelman direktio-oikeiden säilyminen toimijakaupungeilla on jatkossakin toivottavaa.

Valtioneuvoston kannanotossa on vahvasti korostettu harvaan asuttujen ja syrjäisten alueiden asemaa koheesiopolitiikassa. Varsinais-Suomen kantana on, että tässä yhteydessä huomioidaan myös **saariston erityisasema ja sen kehittämistarpeet**.

Euroopan alueellisen yhteistyön ohjelmat, ns. Interreg

Interreg-ohjelmien osalta komission esitys on sangen valitettava. Esityksen mukaan ohjelmien rahoitusta tullaan leikkaamaan merkittävästi. Tätä ei tule hyväksyä.

Lisäksi komissio ehdottaa rajat ylittävän alueellisen yhteistyön keskittämistä maarajaalueille ja ns. merirajayhteistyön sulauttamista osaksi transnationaalisia merellisiä

ohjelmia (Itämeristrategian toimeenpanoa tukeva ns. ”sea basin”-ohjelma, vrt. nykyinen Baltic Sea Region Interreg-ohjelma). Komission ehdotus merirajayhteistyön sulauttamisesta osaksi laajempaa valtioiden välistä yhteistyötä ei mahdollistaisi enää Suomelle tärkeän alueiden välisen merirajayhteistyön (kuten Central Baltic Interreg -ohjelma) jatkumista, vaan painopiste siirtyisi enemmän valtioiden väliseen yhteistyöhön. **Komission esitys maarajojen ja merirajojen erilaisesta kohtelusta on Suomen kaltaiselle maalle varsin epäedullinen, sillä pääosa Suomen EU:n sisäisistä rajoista on juuri merirajoihin perustuvaa. Merirajat ovat myös erityisen tärkeitä Suomelle, sillä merirajoilla asuu kymmenkertainen väestö verrattuna maarajoihin.** Täten merirajayhteistyön puolustaminen tulisi nostaa keskeiseksi teemaksi kansallisessa edunvalvonnassa.

Merirajayhteistyön sulauttaminen osaksi transnationaalista ohjelmaa olisi epäsuotuisa Suomelle myös kansallisen rahoitussaannon kannalta, sillä se tarkoittaisi tämän hetken arvioiden mukaan EAY-rahoitussaannon kansallista vähenemistä jopa 40%:lla. Jos hallintomalli pidettäisiin nykyisellään, Suomen kannalta kokonaismuutos olisi sen sijaan positiivinen.

Nykyisellä ohjelmakaudella toteutettu hallinnointimalli mahdollistaa **alueiden vahvemman roolin niin valmistelu- kuin päätösprosessissa ja rahoitettujen hankkeiden kohdentumisen alueiden kannalta keskeisiin kehittämispainopisteisiin**. Sulauttaminen osaksi transnationaalista ohjelmaa (myös ns. alaohjelmaksi) merkitsisi aluenäkökulman heikkenemistä sekä hallinnon monimutkaistumista ja hidastumista.

Rajat ylittävän yhteistyön ohjelmien kautta on rahoitettu lukuisia alueiden kannalta keskeisiä, tuloksiltaan vaikuttavia yhteistyöhankkeita. Pienten alueellisten toimijoiden osallistuminen rajat ylittävissä ohjelmissa on selkeästi todennäköisempää ja sitä kautta EU-ohjelmien näkyvyys paikallisesti ja alueellisesti vahvempaa.

Valtioneuvoston U-kirjelmässä on selkeästi otettu kantaa siihen, että komission esitykseen suhtaudutaan kielteisesti ja ettei esitys ole Suomen etujen mukainen. Samalla linjalla on myös usea muu jäsenvaltio, joiden alueella tällä ohjelmakaudella toteutetaan merirajat ylittävää yhteistyötä. Tätä näkökulmaa tulisi vieläkin enemmän vahvistaa.

Euroopan sosiaalirahasto plussa, ESR+

Turun ja Varsinais-Suomen Eurooppa-toimisto tukee komission linjauksia ESR-rahoituksen temaattisesta kohdentamisesta ja sen kautta tuettavasta toiminnasta. **Valitettavaa on aluelähtöisen toiminnan kapeneva rooli, sillä yhä suurempi osa ESR-varoista tultaneen tulevalla ohjelmakaudella allokoimaan joko suoraan komission tai keskitetysti jäsenvaltioiden (ministeriöiden) kautta.** Näin ollen aluelliset tarpeet esimerkiksi osaavan työvoiman saatavuuteen ja osaamistason nostamiseen eivät välttämättä näy kansallisissa painotuksissa.

Euroopan globalisaatiorahasto, EGR

Kuluneella ohjelmakaudella EGR on ollut keskeinen rahoitusintrumentti Varsinais-Suomessa liittyen Nokian ja Microsoftin laaja-alaisiin irisanomisiin erityisesti Salossa. Valtioneuvoston kannan mukaisesti **myös uudella ohjelmakaudella ko. toimintaa tulee jatkaa ja rahoituksen tulee kohdentua juuri ja nimensä mukaisesti globalisaatiokehityksestä aiheutuviin laaja-alaisiin irtisanomistilanteisiin.** Rahaston hallinnointi tulee olla riittävän joustavaa ja nopeasti reagoivaa. Rahoitusintrumentin laajentaminen pienimuotoisempiin irisanomistilanteisiin (nyt rajana yli 500 henkilön irtisanomiset) tulee perustua tarkkaan vaikutavuusarviointiin.

Hallinto

Turun ja Varsinais-Suomen Eurooppa-toimisto katsoo, että koheesiopolitiikan toimeenpano tulisi olla EU:n vahvan läheisyysperiaatteen mukaisesti (subsidiariteettiperiaate) oikealla tasolla ja **ohjelmien toimeenpanovastuun tulisi olla mahdollisimman lähellä alueen ja kuntien toimijoita**. Maakuntauudistuksen kautta uusilla maakunnilla tulee olemaan merkittävä rooli alueellisen kehittämisen, elinkeinoelämän uudistumisen ja innovaatioiden kehittämisen osalta.

Yksittäisenä hallinnollisena haasteena on komission esityksessä kuvattu ohjelmien ennakkomaksuihin ja maksatuksiin liittyvä prosessi. Erityisesti Interreg-ohjelmien kohdalla komission esittämä malli on täysin kestämätön ja käytännössä estää ohjelman toimeenpanon ainakin sellaisissa tapauksissa, joissa hallintoviranomaisena toimii jäsenvaltiota pienempi organisaatio (esim. maakunnan liitto). Tämän tyyppisillä organisaatioilla ole riittävää rahoituslikviditettia ohjelman hallinnointiin ja hankemaksatusten hoitamiseen ilman erilisiä takaus tai tukijärjestelmiä.

U 74/2018 vp Verkkojen Eurooppa -väline

Turun ja Varsinais-Suomen Eurooppa-toimisto suhtautuu pääosin positiivisesti komission esitykseen Verkkojen Eurooppa -välineestä ja on pääsääntöisesti samoilla linjoilla valtioneuvoston kanssa esityksen sisällöstä.

Komission linjaus rahoituksen painopisteen siirtämisestä entistä enemmän **vähähiilisen liikenteen ja ilmastotavoitteiden** toteuttamisen suuntaan on kannatettavaa. Myös CEF-välineen sisällölliset tavoitteet Euroopan **kilpailukyvyn ja talouskasvun edellytysten** edistäjänä ovat myönteisiä. Nämä linjaukset edesauttavat raideliikenteen tukemista ja tätä kautta laajempien työssäkäyntialueiden syntymistä. **Turun ja Helsingin välinen Tunnin juna -hanke on hyödyiltään merkittävä sekä kansallisesti että koko EU:n laajuisesti laajemman työssäkäyntialueen luojana,** mikä osaltaan siivittää talouskasvua koko EU:n alueella**.**

Komissio esittää, että liikennesektorin osalta rahoitusta keskitettäisiin jatkossakin ydinverkkokäytäviin. Tämä on Turun ja Varsinais-Suomen kannalta kannatettava esitys. Valtioneuvoston kannassa korostetaan paljon uusia ydinverkkokäytäväosuuksia ja niille nyt avautuvia rahoitusmahdollisuuksia. Samalla tulee kuitenkin pitää painopiste myös muissa ydinverkkokäytävissä, kuten Skandinavia–Välimeri. Turku kaupunkisolmukohtana, Turun ja Helsingin välinen rautatie- ja maantieosuus, Turun lentoasema sekä Turun ja Naantalin satamat kuuluvat jo nykyisellä rahoituskaudella Skandinavia–Välimeri -ydinverkkokäytävään ja ovat siis jatkossakin CEF-rahoitusvälineen potentiaalisia tuensaajia.

Nykyisellään **heikkokuntoinen Turku–Helsinki-rata ei vastaa ydinverkoilta odotettavaa palvelutasoa.** Rataosuus onkin mainittu komission asiakirjoissa[1] liikenteen pullonkaulana, ja hanketta on jo edistetty kansallisella tasolla sekä suunnitteluun saatu CEF-rahoitusta. Kun ydinverkot halutaan saada valmiiksi vuoteen 2030 mennessä, tulee Turku-Helsinki-rataosuuden toteutukseen panostaa tulevalla rahoituskaudella. Hankkeiden kansallinen tahtotila ja rahoitus tulisi myös olla päätetty hyvissä ajoin ennen tulevan rahoituskauden alkua, jotta CEF-rahoitusta voitaisiin hakea jo heti ensimmäisessä haussa.

Lisäksi Turun ja Varsinais-Suomen kannalta on positiivista, että **kaupunkialueiden solmukohtana** (ns. urban nodes) sekä **merten moottoritiet** ovat tukikelpoisten hankkeiden listalla.

Valtioneuvoston kirjelmässä ei oteta kantaa komission ehdotukseen rahoituksen määrään. Komissio on ehdottanut, että liikenteelle osoitettuja yleisiä määrärahoja vähennettäisiin nykyisestä 12,9 miljardista eurosta 11,4 miljardiin euroon. **Jotta Suomen saanto voitaisiin maksimoida ja CEF-rahoitusvälineen investointeja Suomessa kasvattaa, olisi liikennealan määrärahoja lisättävä ainakin entiselle tasolle.** Muuten vaarana on, etteivät Suomen kaavailemat saannot toteudu. Myös Euroopan parlamentin alustavassa kannassa on vaadittu liikenneosion määrärahojen lisäystä. Myös vanhojen jäsenmaiden maksimitukiosuutta voisi nostaa ehdotetusta 30 %:sta.

U 70/2018 vp "Horisontti Eurooppa", ITRE ja Avaruusohjelmat

Valtioneuvoston kannanotto tukee Turun ja Varsinais-Suomen Eurooppa-toimiston näkemyksiä Euroopan horisontti -ohjelman yleisistä tavoitteista ja rakenteesta. Keskeisen tärkeää on, että tutkimuksen ja innovaatioiden puiteohjelmasta rahoitettavan toiminnan tulee jatkossakin perustua korkeaan laatuun, ei kiintiöihin tai aluekriteereihin. Perustutkimuksen sekä teollisuutta tukevan tutkimus- ja innovaatiotoiminnan välillä täytyy löytää tasapaino.

Valtioneuvoston kirjelmä ei ota kantaa Euroopan horisontti -ohjelmalle ehdotetun rahoituksen mitoitukseen. Rahoituksen lisääminen tutkimus- ja innovaatiopuiteohjelmalle on oikea suunta, mutta ei vastaa korkeakoulujen odottamaa tasoa. Komission

[1] Scandinavian Mediterranean Third Work Plan of the European Coordinator Pat Cox, s. 58

ehdottama **100 miljardia euroa Euroopan Horisontille on ehdoton vähimmäismäärä. Korkeampi rahoitustaso on toivottava, jotta pystyttäisiin vastaamaan puiteohjelman asettamiin tavoitteisiin ja tulevaisuuden haasteisiin**. Ulkoisen rahoituksen merkitys laadukkaan tutkimuksen ja innovaatioiden kannalta on noussut yhä tärkeämmäksi varsinkin korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kohdalla. Tämä erityisesti, kun otetaan huomioon julkisen rahoituksen viimeaikaiset leikkaukset.

Varsinais-Suomi on hyötynyt merkittävästi nykyisen puiteohjelman rahoituksesta. Alueelle on saatu nykyisestä puiteohjelmasta tähän mennessä yhteensä yli 46,9 miljoonaa euroa. Tästä summasta korkeakoulut ovat saaneet noin puolet ja alueen yritykset toisen puolen.

Alueille ja kaupungeille on myös tärkeää, että tutkimus- ja innovaatiopuiteohjelma tukee paikallisia innovaatioekosysteemeitä, sillä ne edistävät sekä alueellista kehitystä että laadukasta innovaatiotoimintaa saattaen yhteen julkiset ja yksityiset toimijat (korkeakoulut, teollisuus, hallinto ja kansalaiset) paikallisella tasolla. Yhteistyö eri toimijoiden välillä mahdollistaa tutkimuksen ja innovaatioiden tulosten nopean hyödyntämisen, yhteiskunnallisiin haasteisiin vastaamisen paikallistasolla, innovaatioiden edistämisen, uusien työpaikkojen luomisen sekä tulosten tuomisen lähelle kansalaisia. Kaupungit tulee nähdä tärkeinä innovaatiokumppaneina puiteohjelmassa.

Turun ja Varsinais-Suomen korkeakoulut, Turun yliopisto eturintamassa, ovat sitoutuneet UNIFI:n ja Suomen yliopistojen yhteiseen linjaukseen puiteohjelman rakenteesta korostaen korkealaatuisen tieteen merkitystä sekä vaikuttavuutta erityisesti globaalien haasteiden ja missioiden kohdalla. Puiteohjelman horisontaaliset elementit sekä osallistumista ja tulosten levittämistä koskevat linjaukset ovat yliopistojen ja korkeakoulujen näkökulmasta tarkoituksenmukaisia. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden parantamiseksi kansalaisten osallistamisen lisääminen erilaisten ”citizen science”-toimien kautta on tärkeää. Kansainvälisen yhteistyön lisääminen Euroopan ulkopuolisten alueiden kanssa on myös alueen korkeakoulujen näkemyksen mukaan kannatettavaa.

EU:n uuden avaruusohjelman tavoitteena on tuottaa huippuluokan dataa ja palveluita yhteiskunnan hyödyksi ja globaalien haasteiden ratkaisemiseksi. Varsinaissuomalaiset yliopistot ja tutkimuslaitokset hyödyntävät tehokkaasti tätä dataa[2], osallistuvat sen sisällön kehittämiseen ja palveluiden jalostamiseen loppukäyttäjille, joita voivat olla esimerkiksi kunnat ja kaupungit. **EU:n avaruusohjelma tarjoaa näin yhteistyömahdollisuuksia eri sektoreiden välillä (korkeakoulut, kaupungit, yritykset). Näiden yhteistyömuotojen kehittämiseen ja ymmärryksen lisäämiseen satelliittidatan hyödyntämismahdollisuuksista olisi tärkeää suunnata lisää toimia tulevassa avaruusohjelmassa.**

[2] Galileo ja EGNOS -ohjelmat tuottavat paikannus- ja aikasynkronointipalveluja ja Copernicus avointa ja maksutonta maahavainnointidataa mm. uusien Sentinel-satelliittien välityksellä.

U 69/2018 vp Digitaalinen Eurooppa -ohjelman perustamisesta

Turun ja Varsinais-Suomen Eurooppa-toimisto suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen digitaalisen muutoksen tukemisesta ohjelman avulla ja yhtyy pääosin valtioneuvoston kantoihin.

Valtioneuvoston kirjelmässä mainitaan, että ohjelmassa on tärkeää edistää kaiken kokoisten yritysten osallistumista sekä yritysten ekosysteemejä ja kasvuohjelmia, joissa olisi mukana yritysten lisäksi myös yliopistot, tutkimusorganisaatiot ja kaupungit. **Eri paikallisten toimijoiden osallistaminen ja yhteistyö on todella tärkeää, jotta edistynyttä digitaaliteknologiaa ja digitaalisia taitoja voidaan kehittää ja hyödyntää alueellisesti parhaalla mahdollisella tavalla.** Komission esityksessä ei ole täsmennetty, mitä tarkoitetaan ”julkisella hallinnolla”. **Jotta myös paikalliset viranomaiset pääsevät hyötymään digitaalisista teknologioista ja koulutuksesta, termiä olisi syytä tarkentaa koskemaan niin kansallisen, alueellisen kuin paikallistason julkista hallintoa.**

Keskeisenä osana komission esitystä ovat digitaaliset innovaatiokeskittymät (Digital Innovation Hubs, DIH). Tavoitteena on, että paikalliset yritykset sekä julkinen hallinto pystyvät hyödyntämään viimeisimpiä digitaalisia teknologioita sekä saavat koulutusta digitaitojen kehittämiseksi. **Kaupungeilla voi olla aktiivinen koordinoiva rooli innovaatioyhteenkeskittymän monitasoisessa hallinnoinnissa.**

Varsinais-Suomessa on tällä hetkellä kaksi tunnustettua digitaali-innovointikeskittymää, **One Sea Autonomous Maritime Ecosystem** ja **Auria Clinical Informatics**, jotka linkittyvät alueen älykkään erikoistumisen painopisteisiin. Digitaali-innovointikeskittymille suunnatulla EU-tuella on mahdollisuus edistää ja vahvistaa yhteistyötä.

Varsinais-Suomen yliopistot ja korkeakoulut ovat myös mukana Pohjoismaiden suurimmassa ICT-alan **”Allied ICT Finland”** -verkostossa. Sen tavoitteena on yhdistää kansallisia ICT-alan asiantuntijoita sekä tietotaitoa korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja yritysten välillä ja näin parantaa Suomen kansainvälistä asemaa ja kilpailukykyä ICT-alalla yhteiskunnan digitalisessa murroksessa. Digitaalinen Eurooppa -ohjelman tavoitteet ja keskeiset toimet (liittyen suureteholaskentaan, tekoälyosaamiseen, kyberturvallisuuteen, edistyneisiin digitaalisiin taitoihin ja digitaaliteknologioiden laajan hyödyntämiseen) tukevat hyvin näitä tavoitteita.

Turun ja Varsinais-Suomen Eurooppa-toimisto

Saara Nuotio-Coulon

Eurooppa-toimiston päällikkö